

Költők Gyermekországból

G. Kovács István

Pósa Lajos emlékére

Tavaszi szél muzsikál
A virágos fákon,
Muzsikáló szélben a
Pósa földjét járom.

Megállok a ház előtt,
Ahol egykor, régen,
Pici bölcső ringott a
Tejillatú fényben.

Magyar asszony a fiát
Dúdolvá altatta,
S aranytorkú madarak
Szálltak az ablakra.

A csillagok ragyogtak,
Csillagport is szórtak,
A rügyező fákon meg
Ezüstcsengők szóltak.

A kis patak dalolva
Ballagott a réten,
Piros lábú gólya-pár
Sétált a vízében.

A dombháton zöldre gyúlt
A fű puha fátyla,
Pacsirtaszó csurrant az
Ébredő határra.

A természet kivirult,
De könnyet virágozott,
Az aradi bús naptól
Csörögtek a láncok...

Kossuth messze bujdosott,
S a nép néma gyászban
„Szerte nézett, s nem lelé
Honját a hazában...”

Mégis ringott a bölcső,
Szántották a földet,
Hej – akkor is vetett sok
Magyar paraszt könnyet!

Gyász és remény párosan
Kelt a barázdában,
Súlyos bánat kongott a
Harangok torkában.

Csüggedés szállt a görnyedt
Emberek szívére,
Még nem tudták: Királyfit szült
Nemesradnót népe!

...Tavaszi szél muzsikál
a virágos fákon,
Muzsikáló szélben a
Gyermek-királyt látom...

– A bölcsőben gögítél,
Repdes a kis karja,
Ha jó, „bajusz-csókokkal”
Ráhajlik az apja.

– Elperegnék az évek,
Iskolába ballag,
S formálja már a költőt
Radnót – s Rimaszombat.

Sárospatakon tanul
Tanítónak lenni,
– Hogy szent eszme a földet
S az Embert szeretni.

Szívéből a tollára
Surrantak az álmok,
A versei bejárták
Szép Magyarországot.

Tudta, hogy mit zúg a szél,
Mit a tiszta álom,
S mit dalol a kismadár
A virágos ágon...

Tudta, hol nő a mese,
S mért kacag a gyermek,
Szerette a hófehér
Mézillatú csendet.

Tolla hegyén kibuggyant
A gerlicék hangja,
S énekelt még a kő is
Hogyha ő akarta!

Ő csak egyet pillantott
A fehér felhőkre,
S máris zengő szép versek
Csendültek belőle!

S ha a tarka pillangók
A vállára szálltak,
Verssé varázsolta át
A bokrétás fákat.

A két keze selymet szőtt,
Zöld selyemből rétet,
S díszítésül belevarrt
Egy-egy százsorszépét.

Réz-erdőt is teremtett
Ha épp kedve támadt,
Aranymókust, kék mohát,
S gyöngylevelű fákat.

Ezüsterdő közepén
Pajkos törpék ültek,
S körös-körül jókedvű
Tücskök hegedültek.

Csodálkozó gyerekek
Sétálgattak benne,
Mintha biz a fél világ
Tündérország lenne!

...Tavaszi szél muzsikál
A radnóti tájon,
S ha lehunyom a szemem,
A költőt is látom...

Ott sétál az udvaron,
Ni csak, – leül halkan,
S fölrepül a szíve egy
Fohászból szótt dalban.

Bejárta a kisfalut,
S a temetőkeretet,
Hol a költő ősei
Régen elpihentek.

...Szétbomlik a látomás,
A szív röpül messze,
S egy pesti temetőnek
Borul rá a csendje.

Erdő, mező ma velünk
A múltat idézze,
S küldjünk egy szál virágot
Porladó szívére.

Érzem, megőrül neki,
S mozdul is a karja,
Mintha talán valamit
Még írni akarna...

1969. április 15-16-án Sajógömörön szavalt a költő – nyomtatásban eddig sehol nem jelent meg.

Bettes István**Nagy szélkiáltó: Póli-póli-lipóéli!**

Póli-póli-lipóéli,
rég volt, mikor Póli néni,
kisseregi, nagyseregi
csemete volt a seregben,
ott lakott, lent a berekben,
élte zsenge életét.

Póli, Póli, Póli néni,
rég volt Póli, haj, be szép!
Póli-póli-lipóéli,
énekli a szélkiáltó
elhaló, bús énekét.

Nyíri csíz: Cset-cset-dü-dü-hoid...!

No, hogy enné meg az íz,
megint nincsen meleg víz!
Pedig csap, az van vagy tíz,
s mind hörög, vagy hideg víz
jön rajta, ha csavarom,
gémbereedik a karom,
jégcsap lóg a szárnyamon,
hópelyhek a hátamon.

Hoid-hoid, cset-cset-dü-dü,
hogyne vetne szét már a düh!!!

Nyíri csíz nem nyári csíz,
hideg vízbe nem mehet,
elege van egész télen,
fagyoskodni hóban, szélben.

Cset-cset-dü-dü-cset-cset-dü,
vagy kosz esz meg, vagy a rüh!

Dénes György**Rézkalapos seregek vonulása**

Rezesbanda szól,
réztrombita szól,
rézkalapos hadak jönnek
a hegyek alól.

Rézvörös az ég,
réz a paganét,
rézveretes jatagánok
villognak feléd.

Réz a Nap, a Hold,
rőt fényt ontanak,

harminchárom rézkalapra
jut egy vaskalap.

Rézsarkantyú peng,
szétszakad a csend,
rézágyúval, golyóbissal
jön a regiment.

Réztrombita szól,
rezesbanda szól,
rezes orrú jó vitézek
sora silbakol.

Kicsap a Tisza,
kicsap a Duna,
megérkezett a rezesek
generálisa.

Feje vörösréz,
melle sárgaréz,
hét országban nincsen nála
derekabb vitéz.

Feszít a lován,
deres paripán,
végigvágat a rézpuskás
csapatok során.

Zúg ezer torok,
rézporos torok,
ijedtükben üvöltenek
a komondorok.

Lekenyei legény

Öhöm-böhöm, Lekenyében
rongyos csizma a legényen,
kikukucska láb ujj,
mégis kiáll a kapuba.

Öhöm-böhöm, Lekenyében
rojtos gaty a legényen,
lőcs a lába, hasa duda,
mégis kiáll a kapuba.

Öhöm-böhöm, Lekenyében
zsíros mellény a legényen,
málészájú, sete-suta,
mégis kiáll a kapuba.

Öhöm-böhöm, Lekenyében
fakó süveg a legényen,
három szőrszál a bajusza,
mégis kiáll a kapuba.

Sárga vers

Falu végén
sárga ház,
kerítésén
sárga máz.

Kiskertjében
sárga tök,
tyúk kárál
a tök mögött.

Ahol susog
a berek,
sárga csikó
hempereg.

Az ég ívén
sárga nap,
sárga karón
sárga bab.

Sárgarigó
fütyörész,
tolla arany,
szeme réz.

Sárga ágon
körte csüng,
sárga tacskó
fut velünk.

Fecske Csaba

A csacsi számár

Világgá ment a számár,
mert a szénát unta már,
unt folyton kordét húzni
és számárságot tanulni
a Szamárképző Iskolában.
Megszökött hát egy óvatlan
csacsi-várta pillanatban,
s farkát hetykén félre csapva
taposta az út porát:
- Nézzük hát, milyen a világ!
Elég nagy-e, elég szép-e? -
S boldogan szalad a rétre.
- Itt a bendőm megtömöm,
füvet enni nagy öröm!
Selymes szálú, zsenge fű,
még nézni is gyönyörű,
hát még enni, az lehet
igazán nagy élvezet! -
De alighogy beleízlelt,
a mogorva gazda rálelt,

s a füle közé csapott.
- Majd adok én abrakot,
teremtette csacsi kölyke teneked! -
S ostorával messze úzte,
majdhogy botjára nem tűzte,
amiért belekóstolt a fűbe.

Csacsink mendegélget, baktat,
nagyon zokon esett az abrak.
Szomorú a kis számár,
nem repes a szíve már.
Hát ahogy így búslakodva
ballag, lassan lépegetve,
szembe vele jön a medve,
vidám mackó, megkérdezi:
- Hát te, csacsi, hová méész?
Nyálad csurog, mint a méz.
Méért van füled lekonyulva,
méért van orrod úgy megnyúlva,
eltévedtél, vagy megverték,
mondd te csacsi számár-gyermek!

- A világnak nekivágtam,
mentem, mentem, mendegéltem,
míg egy tágas rétre értem,
ahol majdnem véget értem,
kaptam ütést, jó nagyot,
csontrepesztő abrakot!
Farkam csóválhatom balra,
aztán csóválhatom jobbra,
sorsom mégse fordul jobbra,
éhen halok mackó menten!
- Csak azt ne! - szól a medve.
- Az van még csak messze,
ne légy úgy elkeseredve!
Kapsz eledelt, tessék! -
nyújtja - Méz, nem festék!
Könnyét törli csacsi menten:
- Én még mézet sose ettem,
mi, szamarak szénát, zabot
eszünk. - Tyűha! - szól a mackó
- És mondd csak, a zab jó?
Nálunk a méz ínycsafal,
ragad a sok medve nyelve
a mézből nagyokat nyelve.
Nem kell? Így az állad felkopik!
Szervusz! - köszön a bocs,
és brummogva távozik.

Ballag tovább a számár,
a világot is unja már,
bandukolgat pityeregve,
hazamenni volna kedve,
de az út oly girbe-gurba,
hogy merre jár, nem is tudja.
Lelke olyan bús, följazott,
kár, hogy nem tanult földrajzot,

mit tehetne, jaj, mi mást,
halad csak toronyiránt.
Hát ahogy így búslakodva
ballag lassan lépegetve,
szembe vele jön a róka,
sunnyítva és lopakodva,
s hízelegve megkérdezi:
- Eltévedtél, vagy megverték,
mondd, te hosszú fülű gyermek!
Szól a kis csacsi borúsán:
- A számárságot meguntam,
meguntam a kordét húzni
és számárságot tanulni
a Szamárképző Iskolában.
A világnak nekivágtam,
mentem, mentem, mendegéltem,
míg egy tágas rétre értem,
ahol fű helyett bot terem
az sajog itt a fejemen,
mackó kínált lépes mézzel,
nem érte fel kurta ésszel,
hogy a számár zabon él.
Róka bátyó, marék szénát
nem adnék egy vagonért!

- Ó, te csacsi csemete,
adok én egy jó tanácsot,
a várost arra találod! -
mutat egy távoli toronyra.
- Üljl be egy étterembe,
s tömd a bendódet degeszre!
Ó azok az illatok,
nyálcsordító zamatok,
meglátod, hogy evés után
minden patád megnyalod!

Nem kell kétszer mondani,
nekivág a kis csacsi.
Nem lehet messze a város,
nagy füstfelhőt látni már most.
Emeletes házak, csodás élmény,
ott egy égis éró kémény.
Ilyet eddig sose látott,
örömeiben felkiáltott:
- Nini, mennyi kordé szalad,
amit nem húznak szamarak!
Mennyi betű ég a falon,
és még sincsen riadalom,
nem rohannak eloltani.
Az út mind egyenes, nem görbe,
vajon hogy járnak itt körbe? -

Ámul-bámul, nagy a kedve.
„Elmegyek egy étterembe,
zabot eszek, friss füvet,
s izsom rá forrásvizet,
azután a várost nézem,

hogy majd otthon elmeséljem,
miket láttam, mily csodákat,
mennyi embert, mennyi házat!”

Egy étterembe bekopogtat
illedelmesen, szerényen.
- Zabot, füvet kérnék szépen,
hozzá hús forrásvizet,
csillapítaná nagy éhem
és tikkasztó szomjamat. -

Nagyot néz a pincér.
- Mit kér?! De kérem,
hogy van mersze! -
Na persze, persze, most látja már,
hiszen ez egy számár,
és a seprűt kapja rögvest.
- Jól eldöngesd! - szólnak többen.
A kis csacsi megdöbben:
ennek a fele se tréfa,
s kirohan az étteremből.
Sírdogál a kis számár,
a várost is unja már.
Hát ahogy így búslakodva
ballag lassan lépegetve,
szembe vele jön az anyja,
a testvére és az apja.
- Iá, iá - mondják menten -
csak hogy megvagy, kicsi szentem,
nincsen bajod, jól vagy, csontom,
füled ép, lábad ép,
mi bánt, azt mondd legelőbb!
- Semmi bajom, éhes vagyok!
- Hoztunk szénát, hoztunk zabot,
az egészset fölhalhatod! -
Eszik csacsi éhesen,
éhes volt már rémesen.
Együtt a csacsi-család:
két kicsi s két nagy számár.
Elindulnak haza már,
a mesének vége. Kár?

Gömöri Kovács István

Tél

Téli hóban ballagok,
hallgatnak az ablakok.

A kis mackó szundikál,
azt sem tudja, hol a nyár.

Álmodik a vén boglya,
félrebillent a kontya.

A Sajó is befagyott,
mind meghaltak a habok.

Égen, földön hó és tél,
egész világ tejfehér.

Csak a kémény pipázik,
piros nyelve kilátszik.

Gyurcsó István

Móka

Halihó, halihó,
sárgarigó, zöld dió!
Fa hegyében, fák alatt
szedjük a kosár halat!

Halihó, halihó,
tó közepén topogó.
Tó közepén, diridom,
fogjunk nyulat ladikon!

Halihó, halihó,
három kosár mogyoró.
Mókuséknál áll a bál,
három csuka muzsikál!

Halihó, halihó,
eső után hull a hó.
Szedjük vizet rostába,
hordjuk fel a padlásra!

Kövesdi Károly

Sajtdal

Ementáli tálon
majszol a kukac.
„Sajt előttem,
sajt mögöttem,
rágok száz lyukat!”

Ementáli tálon
csámcsog hat egér.
Kint a farkunk,
bent a bajszunk
össze-összeér.

Ementáli tálon
az idő szalad.
Farok moccan,
bajusz zizzen,
csak a lyuk marad.

Alagút

Hosszú az alagút,
szalad a vonat.

El ne hagyjuk egymást,
fogd az orromat!

Én a füled csípem
két ujjam közé,
tán ki se találunk,
oly nagy a sötét.

Fut a hegy fölöttünk,
szaladnak a fák,
ültében a kisnyúl
és a sok virág,

csak mi ülünk csendben,
három kis legény,
Elfogyott a kulimász,
megette a fény!

Simkó Tibor

Ukulele

Idefele,
odafele
halkan sír az
ukulele,
csiribiri,
kuruzsol,
fa levele
duruzsol.

Odafele,
idefele
körüül a
falu vele,
túl a szavak
ligetén,
Oa-Noa
szigetén.

Szeleken szálló

Tengeri,
kenderi
kappan,
tyúk,
emelik a
szekerem a
lappantyúk:
csiha-
csuhi-
csalé,
szemereg a
málé,
fele rész
odavész,

bice
Ica,
Hová mész?
- Tive-tova,
kofa lova,
valahova,
huss!

Tóth Elemér

Vándor népek

Vándor népek
mendegélnek,
balra térnek,
jobbra térnek,
mendegélnek,
vándor népek,
jobbra térnek,
balra térnek,
jaj de régen
mendegélnek,
balra térnek,
jobbra térnek,
egy reggel
egymásra néznek:
hát mit látnak?
Hát mit látnak?

Szakálla nőtt
a vezérnek.

Csalogató

Mese, mese, meskete,
gyere ki a rétre,
sárga pitypangkalárist
fonok neked délre.

Mese, mese, meskete,
gyere föl a dombra,
meglessük, hogy délután
táncol-e a bodza.

Mese, mese, meskete,
gyere el a kertbe,
ha meglát, hát elpirul
fáján a cseresznye.

Mese, mese, meskete,
gyere be a házba,
tíz csillagból rántottát
sütök vacsorára.

Tózsér Árpád

Rímcsalogató

Egy arasz
a tavasz.
Szöcskecsorda
átugorja.
S mi a nyár?
Gyertyaszál.
Fellobban
s elkoppan.
Hát az ősz?
Pipál, s itt-ott
elidőz.
A telet
kérdesz?
Hajnal három,
s villamos sincs.
Dugd zsebre a
két kezéd.

Zs. Nagy Lajos

Behemót és a többiek

Nagyon nagy vót Behemót,
de kicsike keze vót.

Nem vót csupán akkorácska,
akár egy piciny gyufácska.

Kicsike vót Töhötöm,
jaj, őt hova töhötöm?

Mert a feje mint a paplak,
ahol kövér papok laknak,

bizony mondom, olyan vót,
pedig majdnem üres vót.

Közepes vót Elemér,
csípje meg a denevér.

Hogy csípheti, hogy csíphetné?
Ha megfogná, megtehetné,

de Elemér elektromos
vonathoz vót hasonlatos,

hogyha jött a denevér,
bestartolt ám Elemér,

s úgy elszaladt, úgy elfutott,
ő sem tudja, hová jutott.

Aki tudja, mondja meg:
a titkot ne egye meg.

Balázs Bogdán rajza

Szászi Zoltán

Miért?!

(Szabó Dani barátomnak, aki alig múlt 13)

Mondják, folyton visszakérdezek,
s mindig úgy: de miért, de miért?
ők nem tudják,
nem vagyok se kicsi, se nagy,
se azt: engem meg ki ért?

Persze, ők, ők a nagyok,
csak este van együtt a család,
dolgoznak, míg én suliban vagyok,
nem tudják miről dumálunk a haverokkal,
jön a szentbeszéd: látod mennyit dolgozik anyád, apád?

Látom, persze hogy látom, nem vagyok vak,
de otthon már ne dolgozzanak!
Ne legyen vita, nézzük a tévét,
vagy szedjük össze magunkat,
nézzük meg falun a nagyit!

Szombaton jó, reggel nincs rohanás,
ameddig bír, mindenki alhat.
Én is szeretnék, de aztán nem hagynak.
Megint kinőttem a kabátom, lyukas a tornacsukám,
s csak szombaton ér rá üzletbe vinni minket az apukám.

Ő néha kupán csap, csupán csak azért,
mert már megint történt velem valami.
Kiment egy ablaktábla a suliban,
kapus voltam, nem fogtam meg a lasztit,
de most akkor mi van?
Ja, meg hogy hosszú a hajad fiam,

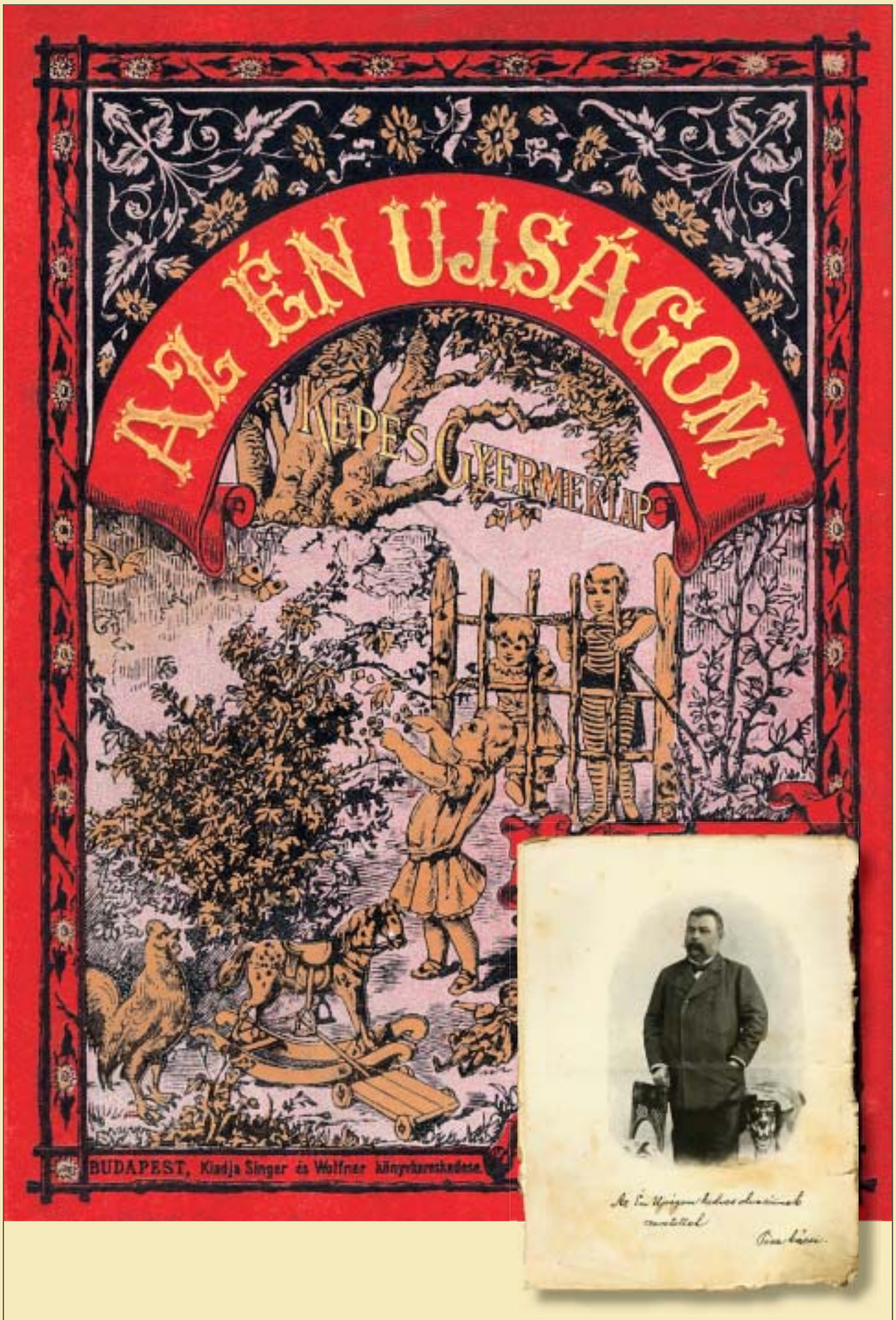
ezt a szöveget külön szeretem.
Meg azt is, ha gitározgatók magamban.
Akkor ők azt hiszik,
rám tört a szerelem.

A városban lógni néha jó,
a dóm, mint egy nagy hajó,
ott libeg az utcák felett.
Villamossínek fején barnul a vas,
néhány virág nő a kő közt, mind makacs.
Ha visszakérdezek, de miért, de miért,
tényleg tudni akarom,
miért nem bírja ki egész délután,
mikor már majdnem tudom a dalt,
a gitározást a karom.

Meg azt se volna rossz tudni,
miért gonosz a gonosz, s mitől jó a jó,
ha valami elmúlik, az honnan jött,
szeretném, maradjon,
de nem megtartható.

De miért, de miért is mondtam el ezt nektek,
úgyse érti senki, mit nyafogok,
a végén úgyis kinevettek:
Majd máskor beszélünk még erről,
de már látom, inkább mentek.
Én magam maradok, s kérdelem,
de miért, de miért?!

EMLÉKEZETÜNKRE

Hazai művészek rajzaival. Budapest, 1887.

Lampel Róbert, Budapest, 1894.

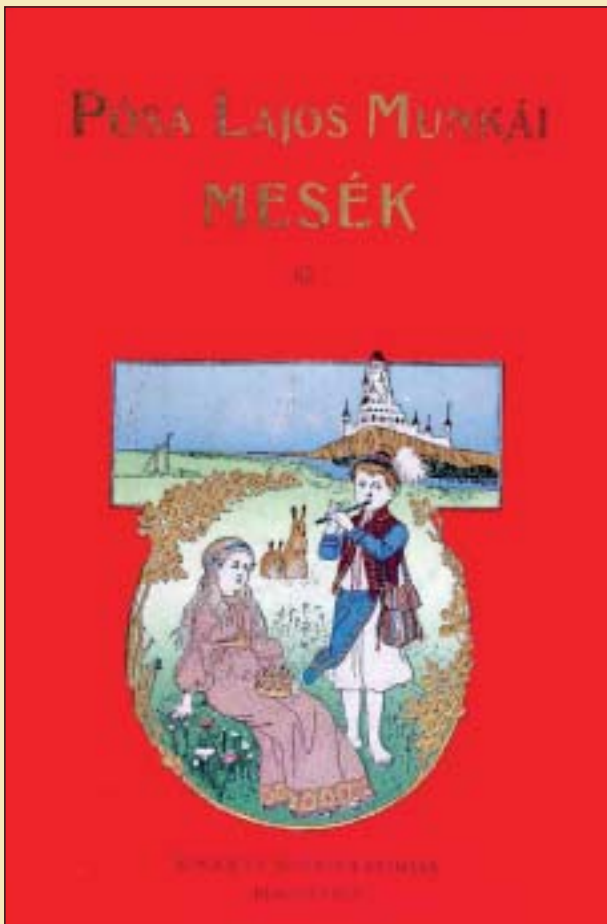

Illusztrálta Ujváry Ignác. Singer és Wolfner, Budapest, 1894.

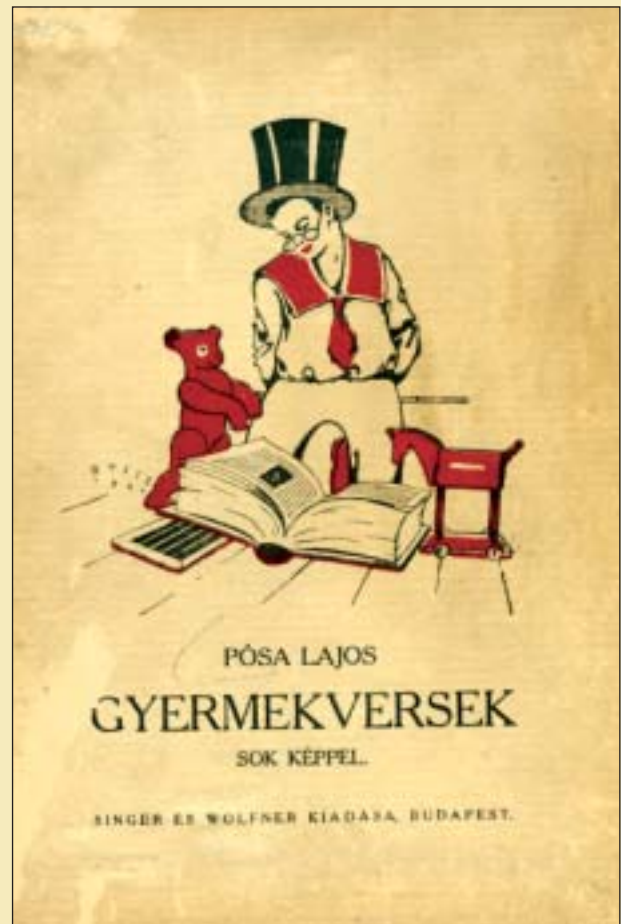

Singer és Wolfner, Budapest, 1895.

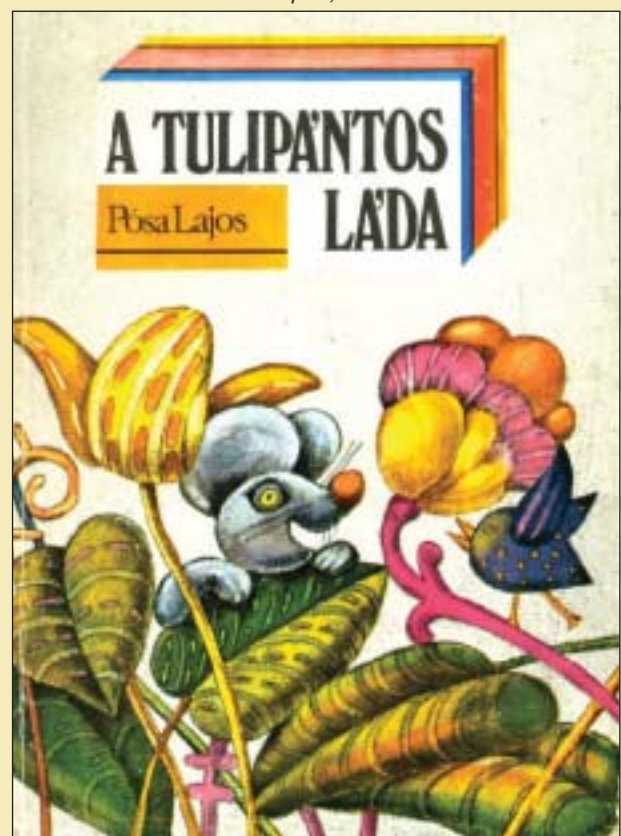
Mühlbeck Károly illusztrációival. Singer és Wolfner, Budapest, 1905-1907.

Herczeg Ferenc előszavával. Singer és Wolfner, Budapest, 1914.

Benedek Kató illusztrációival. Singer és Wolfner, Budapest, 1937.

Szerk.: Vita Zsigmond, illusztrálta: T. Bleier Klára. Creanga, Bukarest, 1981.

PÓSA LAJOS

NEGYVENESZTENDŐS IRÓI JUBILEUMÁT

írók, újságírók, a magyar társadalom
előkelőségei s a székesfőváros iskoláinak
részvétele mellett

1914 JUNIUS 7-IKÉN,

vasárnap délelőtt pont 10 órakor
ünnepeljük meg a

Millenáris versenypályán. (VII. kerület,
Töbldy-út).

Belépőjegyeket ingyen kap

* közönség a nagybizottság hivatalos helyiségében
VI. Andrásy-út 16. II. emelet s a közvetlen könyv-
kereskedésekben: SINGER és WOLFNER VI. ker.,
Andrásy-út 16. szám, PFEIFFER FERDINAND
IV., Kossuth Lajos-utca 7., RÁTH MÓR IV. ker.,
Václai-utca 30 és ezenfelül az ünnep színhelyén
is, a tribünök bejáratánál.

A nagybizottság
elnöksége.

